

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E KONTROLLIT TË BRENDSHËM FINANCIAR PUBLIK DHE
RAPORTIMIT FINANCIAR
DREJTORIA E HARMONIZIMIT TË AUDITIMIT TË BRENDSHËM

Nr. 18547 Prot.

Tiranë, më 31 / 12.2025

URDHËR
Nr. 165, datë 31.12 2025

**PËR MIRATIMIN E PROGRAMIT TË TRAJNIMIT TË VAZHDUESHËM
PROFESIONAL TË AUDITUESVE TË BRENDSHËM NË SEKTORIN PUBLIK, PËR
VITIN 2026**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë, nenit 20 të ligjit nr.114, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik” të ndryshuar, si dhe “Rregullores së trajnimit të vijueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik” miratuar me urdhër të Ministrit të Financave nr. 3, datë 08.01.2016 “Për miratimin e rregullores për trajnimin e vijueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik” i ndryshuar,

URDHËROJ:

1. Zhvillimin e trajnimit të vazhdueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik, për vitin 2026, sipas programit bashkëlidhur këtij urdhri.
2. Programi i trajnimit do të zhvillohet sipas kalendarit të hartuar nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm dhe të miratuar nga Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm.
3. Miratimi i trajnerëve do të kryhet nga Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm, sipas procedurave të përcaktuara në “Rregulloren për trajnimin e vijueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik” miratuar me urdhër të Ministrit të Financave nr. 3, datë 08.01.2016 “Për miratimin e rregullores për trajnimin e vijueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik” i ndryshuar.
4. Organizimi dhe administrimi i procesit të trajnimit të vijueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik, do të kryhet nga Drejtoria e Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm dhe do të mbikëqyret nga Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm.

5. Drejtoria e Përgjithshme Ekonomike dhe Shërbimeve Mbështetëse në Ministrinë e Financave të marrë masat e nevojshme për krijimin e kushteve për zhvillimin e procesit të trajnimit të vazhdueshëm profesional të audituesve të brendshëm, sipas nevojave të paraqitura nga Drejtoria e Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm.
6. Për zbatimin e këtij urdhri ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm në Ministrinë e Financave, Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm, Drejtoria e Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm dhe Drejtoria e Përgjithshme Ekonomike dhe Shërbimeve Mbështetëse në Ministrinë e Financave.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

MINISTRI

Petrir Malaj

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E KONTROLLIT TË BRENDSHËM FINANCIAR PUBLIK DHE
RAPORTIMIT FINANCIAR
DREJTORIA E HARMONIZIMIT TË AUDITIMIT TË BRENDSHËM**

**PROGRAMI
I
TRAJNIMIT TË VAZHDUESHËM PROFESIONAL
PËR
AUDITUESIT E BRENDSHËM NË SEKTORIN
PUBLIK

2026**

HYRJE

Në ambientin e sotëm të sektorit publik me zhvillim të shpejtë, audituesit e brendshëm luajnë një rol vendimtar në sigurimin e transparencës, llogaridhënies dhe qeverisjes efektive, dhe për të kryer në mënyrë efektive këto përgjegjësi, audituesit duhet të përditësojnë vazhdimisht njohuritë dhe aftësitë e tyre për të mbajtur ritmin me ndryshimin e standardeve, rreziqet në zhvillim dhe përparimet teknologjike.

Programi i Trajnimit të Vazhdueshëm Profesional, për audituesit e brendshëm në sektorin publik është krijuar për t'u ofruar audituesve mjetet dhe ekspertizën e nevojshme për të dhënë më të mirën në ushtrimin e funksionit të tyre. Ky program synon të pajisë audituesit me metodologjitë më të fundit, përditësimet rregullatore dhe praktikatat më të mira për të përmirësuar cilësinë e auditimit, për të nxitur përmirësimin organizativ dhe për të mbështetur vendimmarrjen efektive në njësitë publike.

Trajnimi i Vazhdueshëm Profesional, është faktor kritik për të siguruar që audituesit e brendshëm në sektorin publik të mbeten të përditësuar me rregulloret, standardet dhe praktikatat më të mira në zhvillim, prandaj edhe ky program synon të nxisë rritjen profesionale, të përmirësojë cilësinë e auditimit dhe të përmirësojë efektivitetin e përgjithshëm organizativ.

Zhvillimi i vazhdueshëm profesional, është thelbësor që audituesit e brendshëm të qëndrojnë relevant, të përmirësojnë aftësitë e tyre dhe të ofrojnë auditime me vlerë të shtuar dhe në këtë drejtim, Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të brendshëm në Ministrinë e Financave, inkurajon dhe mbështet iniciativat dhe strategjitë për zhvillimit profesional të audituesve të brendshëm me qëllim rritjen e aftësive të tyre dhe për të siguruar menaxhim dhe qeverisje efektive të rrezikut.

1. Qëllimi i përgjithshëm i programit

Të rrisë kapacitetet profesionale të audituesve të brendshëm në sektorin publik për të garantuar cilësi, integritet dhe efektivitet të proceseve të auditimit në përputhje me standardet ndërkombëtare të IIA dhe kërkesat ligjore në fuqi. Programi i Trajnimit të Vazhdueshëm, për audituesit e brendshëm në sektorin publik është një investim në të ardhmen e qeverisjes efektive, menaxhimit të rrezikut dhe llogaridhënies, duke fuqizuar audituesit për të përmbushur kërkesat e profesionit të tyre dhe për të mbështetur standardet më të larta të shërbimit publik.

2. Objektivat kryesore të trajnimit

Pas përfundimit të programit, audituesit do të jenë në gjendje të:

1. Aplikojnë metodologjitë moderne të auditimit të brendshëm.
2. Forcojnë aftësitë në identifikimin, vlerësimin dhe menaxhimin e riskut.
3. Zbatojnë Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm (IPPF).

4. Përgatisin dhe strukturojnë raporte të qarta, të argumentuara dhe me rekomandime të zbatueshme.
5. Kenë një kuptim më të qartë të aspekteve bazë të menaxhimit të burimeve të auditimit, duke përfshirë rolin e Drejtuesit të Njësisë të Auditimit, në planifikimin dhe raportimin vjetor, si dhe sigurimin e cilësisë.
6. Përdorin teknika auditimi të avancuara, përfshirë teknologjinë e informacionit.
7. Përmirësojnë komunikimin profesional dhe ndërveprimin me menaxhimin.
8. Zhvillojnë kompetenca etike dhe të integritetit profesional të audituesve të brendshëm.

3. Forma e organizimit të trajnimit

Programet e trajnimit profesional të ofruara nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DH/AB) në Ministrinë e Financave (MF), janë pjesë e sistemit të zhvillimit profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik, të orientuara nga nevojat e audituesve për njohuri më të thelluara për fushën në të cilën ata praktikojnë dijet e tyre. Ato ofrohen në disa mënyra, më e ndeshura prej të cilave është trajnimi në klasë, sepse trajnim do të thotë të praktikosh një model sjellje dhe të marrësh udhëzime.

Shërbimi i auditimit të brendshëm në sektorin publik realizohet nga 136 Njësi të Auditimit të Brendshëm, të krijuara në njësitë e qeverisjes së përgjithshme në të cilat parashikohet të jenë të punësuar rreth **450** auditues të brendshëm (AB).

Trajnimi mund të zhvillohet përmes formatit të kombinuar:

- *Sesione në klasë* – me trajner të specializuar.
- *Praktikë profesionale* – punë në grup me raste studimore.
- *Trajnim online* – për module teorike ose temat plotësuese.

Trajnimet profesionale janë programe mësimore të bazuara në punë, të cilat zakonisht përbëhen nga dy elementë:

- Një komponent arsimor i trajtimit të temave në klasë, i cili përbëhet nga udhëzime të fokusuara në teknikat, metodat dhe qasjet e auditimit; si dhe
- Një komponent përvojë (zbatimi i parimeve të mësuara në vendin e punës) i cili realizohet nëpërmjet punës në grup me raste studimore.

Programi i Trajnimit, promovon shkëmbimin e eksperiencave dhe përditësimin e njohurive lidhur me përcaktimet në bazën ligjore rregullatore dhe në standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar në funksion të Objektivit Strategjik:

“Forcimit dhe strukturimit të sistemit të edukimit profesional nëpërmjet: certifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik, si dhe zhvillimit të vazhdueshëm të kapaciteteve audituese për të

krijuar dhe mbajtur një gjeneratë të audituesve të brendshëm, të pajisur me njohuri dhe dije për profesionin e auditimit, të aftë dhe profesionale për të përmbushur misionin e auditimit të brendshëm funksionalisht të pavarur”.

Në përputhje me sa më sipër, DH/AB ka përcaktuar objektivat e zhvillimit profesional për periudhën të cilat synojnë:

- Sigurimin e trajnimeve për audituesit e brendshëm si një qasje e qëndrueshme, e aftë t'i mundësojë stafit ruajtjen dhe rritjen e vazhdueshme të aftësive, dijeve dhe zhvillimin profesional të audituesve.
- Inkurajimin e shkëmbimit të njohurive dhe eksperiencës, në mënyrë që audituesit të kenë akses në praktikat më të mira të fushës së auditimit në sektorin publik dhe zbatimit të tyre në praktikë
- Rritje e kontributit në mirëadministrimin dhe efektivitetin e menaxhimit të financave publike, duke sjellë shembuj të profesionalizmit, integritetit dhe etikës.

Realizimi i këtij programi trajnimi do të mbështesë objektivat e auditimit të brendshëm që përfshijnë:

- Rritjen e cilësisë së performancës së veprimtarisë audituese në funksion të plotësismit të objektivave të përcaktuara për menaxhimin e riskut dhe efektivitetin e kontrolleve të brendshme të vendosura në njësinë publike;
- Forcimin e rolit të drejtuesit të njësisë së auditimit gjatë kryerjes së çdo angazhim auditimi për respektimin e kërkesave të standardeve ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar, përfshirë planifikimin dhe raportimin vjetor, si dhe sigurimin e cilësisë;
- Forcimin e rolit të auditimit të brendshëm, në identifikimin dhe vlerësimin e riskut të mashtrimit dhe korrupsionit dhe vlerësimin e kontrolleve të lidhura.
- Pajisjen e audituesve të brendshëm me njohuri dhe aftësi të reja, lidhur me qasjen e auditimit, me qëllim aftësimin e tyre për të ofruar cilësi dhe vlerë në auditimet e tyre.
- Rritjen e efektivitetit të auditimeve nëpërmjet ndjekjes së zbatimit të rekomandimeve të auditimit.

Standardi 3.2 Zhvillimi i Vazhdueshëm Profesional

Audituesit e brendshëm duhet të ruajnë dhe zhvillojnë vazhdimisht kompetencat e tyre për të përmirësuar efektivitetin dhe cilësinë e shërbimeve të auditimit të brendshëm. Audituesit e brendshëm duhet të ndjekin zhvillimin e vazhdueshëm profesional, duke përfshirë edukimin dhe trajnimin. Audituesit e brendshëm që kanë marrë certifikatat profesionale të auditimit të brendshëm duhet të ndjekin politikat e edukimit të vazhdueshëm profesional dhe të përmbushin kërkesat e zbatueshme për certifikatat e tyre.

Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm përshkruajnë që zhvillimi i vazhdueshëm profesional mund të përfshijë vetë-studimin, trajnimin në punë, mundësinë për të mësuar aftësi të reja në detyra të veçanta (siç janë programet e alternuara), mentorimin, vlerësimet mbikëqyrëse dhe edukimi falas dhe me pagesë. Për të përmirësuar cilësinë e kryerjes së shërbimeve të tyre, audituesit e brendshëm duhet të kërkojnë mundësi për të mësuar rreth tendencave dhe praktikave më të mira, si dhe temave në zhvillim, rreziqeve, tendencave dhe ndryshimeve që mund të ndikojnë në organizatat për të cilat ata punojnë dhe në profesionin e auditimit të brendshëm.

Ligji nr.114/2015 “Për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik”, i ndryshuar, përcakton kërkesat bazë të punësimit të stafit në strukturat e auditimit të brendshëm, si dhe trajnimit të tyre në zbatim të kërkesave të nenit 20, të ligjit, si një proces i konsoliduar ndërvite që zhvillohet në bazë të Programit të Trajnimit të Vazhdueshëm Profesional të audituesve të brendshëm, të mbështetur kryesisht në nevojat dhe kërkesat e identifikuara nga vetë njësitë e auditimit të brendshëm, gjatë hartimit të planit vjetor të konsoliduar (pasqyruar në formatin standard).

Të gjithë audituesit e certifikuar i nënshtrohen trajnimit të vazhdueshëm profesional, të paktën 80 orë në dy vjet. Audituesit të brendshëm në detyrë i njihet si trajnim i vazhdueshëm profesional pjesëmarrja në trajnime për auditimin e brendshëm, të organizuara nga institucione kombëtare ose ndërkombëtare, si dhe publikime në fusha që lidhen me auditimin e brendshëm, të cilat raportohen dhe njihen sipas procedurës së përcaktuar në kuadrin ligjor në fuqi.

Në përfundim të çdo kursi trajnimi të vazhdueshëm profesional, audituesi i brendshëm pajiset me vërtetimin e ndjekjes së trajnimit. Vërtetimi depozitohet pranë strukturës përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm. Përmbushja e detyrimeve të trajnimit të vazhdueshëm profesional është kusht për regjistrimin e audituesve të brendshëm në Regjistrin Kombëtar të Audituesve të Brendshëm të Certifikuar.

I. Vlerësimi i nevojave për trajnim

Hartimi i Programit të Trajnimit të Vazhdueshëm Profesional është mbështetur në kuadër të një analizë të nevojave për trajnim, mbi aplikimin dhe elementet e Standardeve Globale të Auditimit të Brendshëm të cilat parashtrojnë parime, kërkesa, konsiderata dhe shembuj për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm në nivel global, si dhe kërkesave të audituesve për njohjen me Manualin e Auditimit të Brendshëm, miratuar me urdhërin nr.134, datë 17.10.2025, të Ministrit të Financave. Ky vlerësim përfshiu aspekte të ndryshme si:

- Rishikimi i raporteve të auditimit dhe vlerësimeve të performancës për të vlerësuar fushat për përmirësim.
- Konsultimet me drejtuesit e njësive publike dhe komitetet e auditimit

Identifikimi i këtyre kërkesave për trajnim është bërë nëpërmjet shqyrtimit dhe vendosjes të prioritetëve për trajnim të bazuara në nevojën për:

- Përditësim të metodologjisë së auditimit, në kuadër të Manualit të Auditimit të miratuar i cili hyn në fuqi për zbatim në vitin 2026.
- Përmirësim të planifikimit, dokumentimit dhe raportimit.
- Përafrimin me Standardet Globale të Auditimit (IIA dhe praktikat më të mira).

Nevoja për këtë profilizim të audituesve të brendshëm, lidhet me fushat objekt i auditimit, të cilat në sektorin publik në disa raste kërkojnë specializim të veçantë. Larmishmëria e profesionistëve të përfshirë në strukturat audituese vlerësohet si një indikator pozitiv në orientimin e auditimit të brendshëm jo vetëm në operacionet financiare dhe të përputhshmërisë, por dhe në sisteme të tjera jo financiare.

- ❖ tematikave të sugjeruara në formatin standard të planit vjetor të konsoliduar, në të cilin përcaktohen tematikat e kërkuara nga çdo njësi e auditimit të brendshëm;
- ❖ rekomandimeve dhe propozimeve të adresuara nga organizma ndërkombëtare për zhvillimin e kapaciteteve audituese në sektorin publik për fushat në të cilat është e domosdoshme të përditësohen e plotësohen njohuritë.

Programi i trajnimit të vazhdueshëm profesional është konceptuar të përcjellë informacion lidhur me:

- Ndryshimet në legjislacion, standardet ndërkombëtare dhe në praktikat bashkëkohore të fushës së auditimit të brendshëm, si dhe në procedurat e proceset që kryejnë audituesit.
- Zhvillimin e aftësive profesionale dhe promovimin e sjelljes etike që duhet të zotërojnë audituesit për të kryer angazhimet e auditimit, duke treguar kujdesin e duhur në

administrimin e dokumentacionit, komunikimin në grup, i cili domosdoshmërisht është faktor i rëndësishëm për hartimin e raporteve cilësorë.

Ky program synon që audituesit e brendshëm, të ndjekin një proces trajnimi të bazuar në zhvillimin e temave në formën e leksioneve dhe rasteve studimore praktike, kombinuar me diskutimet në grup për çështje të rëndësishme të hasura në përditshmërinë e tyre, apo edhe në rastet hipotetike të cilat do t'ju mundësojnë shkëmbimin e eksperiencave që zotërojnë, duke pasuruar njohuritë e tyre për zgjidhjen e çështjeve specifike.

III. Objektivat e Zhvillimit Profesional 2026

Standardi 3.1 Kompetenca

Audituesit e brendshëm duhet të zotërojnë ose të marrin kompetencat për të kryer me sukses përgjegjësitë e tyre. Kompetencat e kërkuara përfshijnë njohuritë, teknikat dhe aftësitë e përshtatshme për pozicionin e punës dhe përgjegjësitë në raport me nivelin e tyre të përvojës. Audituesit e brendshëm duhet të zotërojnë ose zhvillojnë njohuri për Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm të IAB-së.

Programi i Trajnimit të Vazhdueshëm për Audituesit e Brendshëm është një iniciativë e strukturuar dhe e vazhdueshme e zhvillimit profesional, i krijuar për të rritur njohuritë, aftësitë dhe kompetencat e audituesve të brendshëm.

Ky program synon t'i mbajë audituesit të përditësuar me standardet më të fundit të auditimit, ndryshimet rregullatore, rreziqet në zhvillim dhe përparimet teknologjike të lidhura me profesionin e tyre. Duke u angazhuar në trajnime të vazhdueshme, audituesit e brendshëm përmirësojnë aftësitë e tyre për të vlerësuar në mënyrë efektive rreziqet, për të vlerësuar kontrollet e brendshme, për të siguruar pajtueshmërinë dhe

për të ofruar njohuri strategjike, duke mbështetur në këtë mënyrë efikasitetin, transparencën dhe llogaridhënien organizative.

Programi zakonisht përfshin një kombinim të sesioneve formale të trajnimit, webinarëve dhe mundësive praktike të të mësuarit, duke siguruar që audituesit të jenë të motivuar për të përmbushur kërkesat në zhvillim të rolit të tyre.

Programi i zhvillimit profesional, synon të ndërtojë kapacitetet e nevojshme audituese për të qenë aktorë efektiv dhe që t'ju përgjigjen me sukses sfidave aktuale dhe të reja. Ruajtja e kompetencës profesionale, kur audituesve ju duhet të përballen me sfida të mëdha, nxjerr si kërkesë të domosdoshme që vetë audituesit të krijojnë dhe mbajnë një model të "krijimit të kulturës së të mësuarit".

Qëllimi, objektivat dhe aktivitetet e parashikuara në këtë Program të Trajnimit të Vazhdueshëm Profesional, reflektojnë në mënyrë korrekte kërkesat për implementim të Standardeve:

✓ Aftësia dhe Kujdesi i Duhur Profesional

- ✓ Aftësia
- ✓ Kujdesi i duhur profesional,

Për të arritur këtë, DH/AB do të sigurojë që i gjithë stafi auditues, subjekt i kërkesave ligjore dhe standardeve profesionale, të fitojë aftësi dhe kapacitete profesionale për t'ju përgjigjur kërkesave të këtij ambienti që ndryshon vazhdimisht.

Duke përshtatur të mësuarit, zhvillimin profesional me kërkesat në rritje e në ndryshim të profesionit, Programi i Trajnimit të Vazhdueshëm synon të sigurojë që audituesit e brendshëm përmes përvojës, të zhvillohen profesionalisht në vijimësi, të përdorin teknikat sistematike të përditësuara të zgjidhjes së problemeve dhe të transferojnë njohuritë në mënyrë të shpejtë dhe efikase tek njëri-tjetri.

Qëllimi i Programit konsiston në zhvillimin e vazhdueshëm të kompetencave profesionale të audituesve të brendshëm, si dhe integritit të këtyre kompetencave në punën audituese për të bërë të mundur të mësuarit në nivel institucional.

Nëpërmjet këtij programi trajnimi, synohet të arrihet forcimi i rolit të auditimit të brendshëm, për të ofruar një shërbim sa më cilësor dhe eficient në njësinë publike ku ai funksionon, qëllim i cili do të përmbushet edhe me përditësimin e vazhdueshëm të njohurive të

audituesve të brendshëm në këtë fushë.

Programi i TVP-së, për audituesit e brendshëm në sektorin publik do të fokusohet në objektivat e mëposhtëm:

- Pajtuueshmëria me standardet: Sigurohuni që audituesit të kuptojnë dhe të zbatojnë standardet më të fundit të auditimit (p.sh. Standardet IIA, Libri i Verdhë GAO, ISO 9001, etj).
- Menaxhimi i Rrezikut dhe Qeverisja: Pajisja e audituesve me njohuri mbi kornizat e menaxhimit të rrezikut të sektorit publik, strukturat e qeverisjes dhe kontrollet e brendshme.
- Menaxhimi financiar i sektorit publik: Rritja e të kuptuarit të audituesve për menaxhimin, buxhetimin dhe raportimin e financave publike.
- Parandalimi dhe zbulimi i mashtrimit: Ofroni trajnime për zbulimin e mashtrimit dhe zbutjen e rreziqeve në organizatat e sektorit publik.
- Etika & Pavarësia: Përforcimi i standardeve etike dhe rëndësisë së pavarësisë së audituesit.

Respektimi dhe zbatimi i standardeve ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar dhe praktikave më të mira, konsiderohen prioritet i rëndësishëm i veprimtarisë audituese dhe sfidë e vazhdueshme e cila rrjedh edhe nga zbatimi i rekomandimeve për zhvillimin e kapaciteteve audituese në sektorin publik, të adresuara nga organizma ndërkombëtare.

Zhvillimi profesional për audituesit e brendshëm është thelbësor për rritjen e aftësive, njohurive dhe efektivitetit në ushtrimin e rolit si vlerësues dhe mbikqyrës i sistemeve. Këtu përfshihen disa fusha kryesore në të cilat fokusohet aftësimi profesional për audituesit e brendshëm publikë të tillë si:

1. ***Të mësuarit e vazhdueshëm:*** Audituesit e brendshëm, duhet të kenë një angazhim për të mësuarit e vazhdueshëm, duke qëndruar të përditësuar mbi tendencat, rregulloret dhe praktikatat më të mira për mjedisin që ata auditojnë përfshirë dhe ndryshimet më të fundit. Kjo mund të arrihet duke marrë pjesë në seminare, konferenca dhe webinare dhe duke kërkuar certifikata përkatëse, si Audituesi i Brendshëm i Certifikuar (CIA) dhe/ose certifikata të tjera të njohura në nivel kombëtar apo ndërkombëtar nga organizata dhe institucione të licencuara.
2. ***Aftësitë teknike:*** Audituesit e brendshëm, duhet të zhvillojnë dhe të mprehin aftësitë e tyre teknike, të tilla si analiza e të dhënave, vlerësimi i rrezikut dhe vlerësimi i kontrollit. Ata duhet të jenë të aftë në përdorimin e mjeteve dhe programeve të ndryshme të auditimit, si dhe në teknikat e analitikës së të dhënave për të përmirësuar efikasitetin dhe efektivitetin e auditimeve të tyre.
3. ***Aftësitë e komunikimit dhe ndërpersonale:*** Komunikimi efektiv është thelbësor për audituesit e brendshëm që të ndërveprojnë me palët e interesuara, të përcjellin gjetjet dhe rekomandimet e tyre. Zhvillimi i aftësive të forta të komunikimit me shkrim dhe verbal, si dhe aftësitë e të dëgjuarit aktiv dhe të bashkëpunimit, mund të rrisin aftësinë e tyre për të ndikuar dhe angazhuar palët e interesuara.
4. ***Sjellja etike dhe profesionale:*** Audituesit e brendshëm, duhet t'ju përmbahen standardeve të larta etike dhe të ruajnë sjelljen profesionale gjatë kryerjes së detyrave të tyre. Zhvillimi profesional duhet të përfshijë trajnime mbi parimet etike, kodin e sjelljes, pavarësinë dhe objektivitetin, duke siguruar që ata të mund të ruajnë integritetin e profesionit të auditimit.
5. ***Njohuri mbi fushëveprimin dhe sistemet e universit të auditimit:*** Audituesit e brendshëm, duhet të kenë një kuptim të thellë të operacioneve të veprimtarisë dhe rreziqeve dhe sfidave specifike të fushës/sectorit që ata po auditojnë. Zhvillimi profesional duhet të fokusohet në marrjen e njohurive të mjaftueshme përmes seminareve, trajnimeve specifike për fushat përkatëse që përmban ky univers.
6. ***Aftësitë drejtuese dhe menaxhuese:*** Ndërsa audituesit e brendshëm përparojnë në karrierën e tyre, atyre mund t'ju kërkohet të udhëheqin ekipet e auditimit, të menaxhojnë projekte ose të mbikëqyrin stafin e ri. Zhvillimi profesional, duhet të përfshijë trajnime mbi aftësitë e lidhshme të menaxhimit, të tilla si ndërtimi i ekipit, zgjidhja e konflikteve dhe menaxhimi i projektit, për të zhvilluar aftësinë e tyre për të udhëhequr dhe menaxhuar në mënyrë efektive të tjerët.
7. ***Kuptimi rregullator dhe i pajtueshmërisë:*** Audituesit e brendshëm, duhet të qëndrojnë të përditësuar mbi mjedisin rregullator dhe kërkesat e pajtueshmërisë që lidhen me organizatën e tyre.

Zhvillimi profesional duhet të përfshijë trajnime mbi ndryshimet rregullatore, përditësimet e pajtueshmërisë dhe rregulloret specifike të fushës që do të auditohen, për të siguruar që auditimet e tyre janë në përputhje me kërkesat më të fundit.

IV. Temat në Trajnimin e Vazhdueshëm Profesional, 2026

Bazuar në objektivat kryesore që do të synohet të arrihet gjatë implementimit të programit të trajnimit, është treguar kujdes i veçantë për të përzgjedhur ato tema trajnimi të cilat lidhen me zhvillimet e fundit në sistemin e auditimit të brendshëm, kryesisht me implementimin e “Standardeve Globale të Auditimit të Brendshëm”, si një kornizë e cila ofron një plan strukturor dhe sistem koherent, që lehtëson zhvillimin, interpretimin dhe zbatimin e vazhdueshëm të njohurive mjaft të dobishme për funksionimin e auditimit të brendshëm.

Standardet Globale të Auditimit të Brendshëm, udhëzojnë praktikuesit profesionalë mbarëbotërorë të auditimit të brendshëm, por shërbejnë dhe si bazë për vlerësimin dhe ngritjen e cilësisë së funksionit të auditimit të brendshëm.

Në fokus të standardeve janë parimet udhëzuese, të cilat mundësojnë një sistem auditimi të brendshëm efektiv, ku çdo parim mbështetet nga standarde që përmbajnë kërkesa, konsiderata për zbatimin dhe shembuj të dëshmive të përputhshmërisë, si elementë që ndihmojnë audituesit e brendshëm të zbatojnë parimet për të përmbushur qëllimin e auditimit të brendshëm, duke shënuar një reformim kryesor të funksionit të auditimit të brendshëm.

Në këtë kuadër, njohja e audituesve të brendshëm me përmbajtjen e gjithë grup kapitujve të përditësuar në Manualin e Auditimit të Brendshëm në sektorin publik të miratuar me urdhërin nr.134, datë 17.10.2025 të Ministrit të Financave, përbën një domosdoshmëri dhe kërkesë të pashmangshme në momentin e hyrjes në fuqi të standardeve, duke u bërë në këtë mënyrë një shtysë e rëndësishme për të përzgjedhur nga DHAB-ja ato tema trajnimi, të cilat kanë më prioritet në “Programin e Trajnimit të Vazhdueshëm Profesional për vitin 2026”, të ndarë me nën temat përkatëse, por që nuk do të kufizohen vetëm me njohuritë kryesore të përshkruara si më poshtë:

Nr.		Përshkrimi i Temave të Trajnimit		Kohëzgjatja (Gjithësej 40 orë)
I. Audituesit e Brendshëm				
1.	Organizimi i Auditimit Brendshëm	1. Aspektet ligjore të funksionimit të AB. 2. Korniza e Praktikave Profesionale Ndërkombëtare të Auditimit të Brendshëm. 3. Rolet dhe përgjegjësitë e strukturave të auditimit të	4 orë	

		brendshëm, në përputhje me funksionet e tyre. 4. Mënyra e organizimit dhe funksionimit të Komiteteve të Auditimit të Brendshëm në Njësitë Publike.	
2	Korniza ndërkombëtare e standardeve të auditimit të brendshëm	1.Prezantimi i Standardeve Globale - zhvillimi historik i standardeve dhe arsytet për ekzistencën e tyre. 2.Bazat e standardeve globale të auditimit të brendshëm; 3.Zbatueshmëria dhe Elementet e Standardeve. 4.Demonstrimi i Përputhshmërisë me Standardet. 5.Njohja e audituesit të brendshëm me strukturën e Standardeve Globale të Auditimit të Brendshëm. (SGAB/GIAS): a) standarde të detyrueshme b) udhëzime rekomanduese. 6.Vendosja e objektivave dhe kërkesave, që burojnë nga zbatimi i kodeve të etikës, si dhe roli i auditimit.	4 orë
3.	Qeverisja bazuar në Risk. Rëndësia e Menaxhimit të Riskut dhe Kontrollit për sistemin e auditimit të brendshëm.	1. Modeli i tre linjave të mbrojtjes. 2. Kontrolli i Brendshëm. 3. Korniza e Kontrollit të Brendshëm COSO. 4. Krahësimi i modelit COSO me tre linjat e mbrojtjes.	8 orë
4.	Planifikimi i veprimtarisë së Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik.	1. Njohja me përmbajtjen e Standardeve të Planifikimit të AB. 2. Plani strategjik i veprimtarisë audituese. 3. Plani vjetor dhe burimet në dispozicion. 4. Programi i angazhimit të auditimit dhe monitorimi i zbatimit të tij.	8 ore
5.	Kryerja praktike e procedurave të angazhimit të auditimit të brendshëm.	1. Faza përgatitore për fillimin e një misioni auditimi, hartimi i programit të angazhimit. 2. Dokumentimi i sistemeve dhe vlerësimi i efektivitetit të funksionimit të tyre. 3. Regjistrimi i informacionit dhe dokumentacionit në funksion të	8 orë

		plotësimin të objektivave të anagzhimit auditimit.	
		4. Komunikimi i rezultateve të vlerësimit të sistemeve me subjektin e audituar.	
6.	Raportimi dhe komunikimi i rezultateve të auditimit, bazuar në kërkesat e standarteve të auditimit, procesi i ndjekjes dhe monitorimit mbi zbatimin e rekomandimeve.	1. Raportimi i gjetjeve të auditimit, në subjektin e audituar (Hartimi i projek-traportit dhe raportit përfundimtar). 2. Dokumentimi i opinionit të subjektit të audituar dhe hartimi i planit të veprimit. 3. Raportimi vjetor i rezultateve të veprimtarisë së NJAB-së. 4. Analizimi i përputhshmërisë së veprimtarisë audituese me kërkesat e standardeve globale të auditimit (sigurimi i brendshëm dhe i jashtëm i cilësisë). Raportimi i rezultateve të përmirësimit të cilësisë. 5. Udhëzime praktike mbi plotësimin e formateve dhe (anekseve standard) sipas kërkesave të Manualit të Auditimit të Brendshëm.	8 ore

Prezantimi i temave të parashikuara në program do të kryhet nga trajnerët e miratuar nga Komisioni i Kualifikimit të audituesve të brendshëm, të cilët sipas kriterëve të përzgjedhjes zotërojnë njohuritë dhe eksperiencën që do t'i ndihmojë në sqarimin e rasteve, situatave apo pyetjeve konkrete që do të drejtojnë pjesëmarrësit në trajnim.

Për këtë qëllim gjatë planifikimit të trajnimit çështjet kryesore që janë mbajtur në konsideratë janë si më poshtë:

- Të punohet në mënyrë të vazhdueshme për të përshtatur kërkesat e individëve me objektivat e zhvillimit të institucionit po ashtu dhe qeverisjes në përgjithësi.
- Vendosja e objektivave të qarta të trajnimit. Kjo ndihmon pjesëmarrësit të kuptojnë pritshmëritë e tyre në drejtim të njohjes, përcaktimit të metodave dhe mjeteve të trajnimit. Për më tepër, kjo do të ndikojë në vlerësimin e performancës së trajnerëve dhe vetë procesit të trajnimit.
- Siguria që çdo trajnim ka në qendër eksperiencën dhe njohuritë e pjesëmarrësve. Trajnime duhet të projektohen të tilla që të maksimizojnë ndërveprimin midis teorisë dhe praktikës, po ashtu dhe midis vetë pjesëmarrësve.

- d) Përfshirjen e (feedback-ut) të pjesëmarrësve gjatë gjithë procesit: para, gjatë dhe pas trajnimit.

V. Metodologjia e trajnimit

Trajnimi organizohet dhe zhvillohet duke u mbështetur në praktikën më të mirë të trajnimit dhe mësimdhënies. Njerëzit janë të ndryshëm, ata mësojnë, marrin informacion dhe komunikojnë në mënyra të ndryshme. Mbi këtë bazë, Programi i Trajnimit përcakton si shumë të rëndësishme metodologjinë e trajnimit.

Ekziston një kuadër i gjerë i metodologjive të trajnimit në thelbin e të cilave qëndron parimi i dhënies formë të trajnimit sipas nevojave dhe mundësive aktuale, duke filluar që nga aplikimi i rasteve studimore apo ndarja e roleve të cilat u mundësojnë pjesëmarrësve të aplikojnë njohuritë dhe aftësitë e fituara gjatë trajnimit në praktikën e tyre të punës. Përgjithësisht metodologjia e trajnimit i referohet qasjes së 4 Pyetjeve (4 E), duke ndjekur një rend të paracaktuar të zhvillimit të trajnimit:

- a. **Pse** - që përcakton arsyen e kryerjes së trajnimit duke nxitur ndërveprimin, motivimin për pjesëmarrje;
- b. **Çfarë** - duke dhënë informacion dhe që i referohet mësimdhënies;
- c. **Si** — duke i treguar dhe pyetur se si funksionon në praktikë, në këtë mënyrë që pjesëmarrësit të kthehen në aktivistë;
- d. **Çfarë nëse** — duke i mundësuar pjesëmarrësve të vlerësojnë, pra arrijnë në konkluzione dhe njëkohësisht të mendojnë në nivel të së ardhmes.

Duke synuar rritjen e efektivitetit të trajnimeve dhe qasjen e trajnimit të orientuar drejt rezultateve, praktikën kanë treguar se trajnimet me prezantime gradualisht duhet të shoqërohen me teknika të tjera të cilat e bëjnë trajnimin më interaktiv dhe çdo pjesëmarrës të ndjehet palë e barabartë. Gjithashtu, metodat interaktive sigurojnë shkallë më të lartë kontributi të secilit individ dhe informacion të dobishëm për mënyrën e organizimit në të ardhmen. Programi i trajnimit do të zhvillohet i fokusuar në format e paraqitura më poshtë:

a) Nxitja e pjesëmarrjes aktive.

Prezantimi i temave nëpërmjet transmetimit të njohurive nga trajneri tek audituesit e brendshëm, si dhe zhvillimi i bashkëbisedimit aktiv bazuar në pyetje të cilat nxitin diskutim, vlerësohet si mënyrë efikase për përvetësimin e njohurive të ofruara gjatë fazave të trajnimit.

b) Rastet Studimore.

Zhvillimi i rasteve studimore për temat që do të trajtohen në zbatim të këtij programi vlerësohen si domosdoshmëri për të motivuar audituesit që të jenë pjesëmarrës aktivë dhe të shprehin opinionin e tyre apo të japin zgjidhje për situatat konkrete dhe hipotetike të prezantuara.

c) Materialet e përgatitura për t'u prezantuar në trajnim.

Përzgjedhja e kujdesshme e informacionit, si dhe hartimi i prezantimeve të përshtatshme për trajnim vlerësohet si faktor i rëndësishëm në suksesin e trajnimit. Informacioni i prezantuar do të jetë plotësues i njohurive që ju shërbejnë audituesve pjesëmarrës jo vetëm gjatë trajnimit, por edhe në rastet kur është domosdoshmëri aplikimi i këtyre njohurive në praktikë.

Trajnimi i konceptuar të kryhet duke aplikuar punën në grup për trajtimin e rasteve studimore të hartuara nga trajnerët lektorë i jep hapësirë të gjerë diskutimit të problematikave të rëndësishme të prezantuara nga vetë audituesit pjesëmarrës, duke bërë të mundur shkëmbimin e eksperiencave ndërmjet kolegësh dhe ofruar zgjidhje të larmishme të situatave specifike.

Megjithatë, në kushtet e hartimit të këtij Programi, përdorimi i metodave të trajnimit do të marrë në konsideratë kufizimet e organizimit të trajnimit në përputhje me kuadrin ligjor e rregullator për këtë qellim.

Në kushtet e ofrimit të trajnimeve në distancë, përdorimi i rasteve studimore dhe puna në grup është e limituar, sikurse dhe diskutimet dhe pjesëmarrja interaktive. Infrastruktura e mundëson këtë deri në një masë të caktuar.

V.2. Grupet e synuara

Trajnimi i vazhdueshëm profesional i audituesve të brendshëm në detyrë në sektorin publik (të rinj apo me eksperiencë), i përcaktuar si detyrim ligjor ka për qëllim përditësimin e njohurive për ndryshimet në kuadrin rregullator dhe njohjen me risitë në fushën e auditimit të brendshëm.

Në trajnim planifikohet të jenë pjesëmarrës rreth 450 auditues të brendshëm në detyrë, (bazuar në të dhënat e analizuara në planin vjetor të konsoliduar të auditimit të brendshëm për vitin 2026). Programi i trajnimit është parashikuar të zhvillohet në 40 orë trajnimi, për secilin auditues të brendshëm të certifikuar në detyrë, sipas grupeve të përcaktuara në kalendarin e shpërndarjes së pjesëmarrësve në trajnim.

Programi i trajnimit përmban tema të konceptuara në përshtatje me:

- a) Pozicionin e punës në njësinë e auditimit (drejtues, auditues i brendshëm);
- b) Eksperiencën që zotërojnë në fushën e auditimit të brendshëm, pavarësisht sezonit në të cilin janë pajisur me titullin "Auditues i brendshëm në sektorin publik".

VI. Vlerësimi i performancës së procesit të trajnimit

Në përfundim të çdo trajnimi, feedback-u/informacioni nga pjesëmarrësit do të sigurohet nëpërmjet një "Formulari të Vlerësimit të Trajnimit", i cili do të shërbejë si bazë për rishikimin e Programit të Trajnimit dhe ofrimin e trajnimeve sa më të përshtatshme dhe të cilësisë së lartë për stafin si në formë ashtu dhe në përmbajtje.

Vlerësimi i performancës së Trajnimit do të përfshijë: vlerësimin e performacës dhe nivelit të trajnuesit, metodat dhe format e trajnimit, përmbajtja dhe përshtatshmëria e tematikave të përzgjedhura, lehtësirat dhe mjaftueshmëria e materialeve të trajnimit etj.

Qëllimi i vlerësimeve lidhet me “*vlerën e shtuar*”, që i referohet çfarë vlere akumulon audituesi si rezultat i trajnimit brenda një periudhe kohe të caktuar. Me mbarimin e trajnimit, audituesit pajisen me “Vërtetim” për pjesëmarrje, nga Drejtoria e Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm, si dhe evidentohen në regjistrin përkatës të audituesve të brendshëm.

VII. Monitorimi

Monitorimi i implementimit të Programit të Trajnimit të Vazhdueshëm Profesional konsiderohet shumë i rëndësishëm për procesin e zhvillimit profesional të audituesve të brendshëm, pasi ofron informacion të vlefshëm dhe në kohë për t'u siguruar se veprimtaritë po kryhen sikurse ishin parashikuar në këtë program, po ecet në drejtim të plotësimit të objektivave, si dhe ndihmon që veprimet korrigjuese të ndërmerren në kohë.

Drejtoria e Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm monitoron në mënyrë të vazhdueshme implementimin e programit të miratuar. Ajo raporton në mënyrë periodike dhe sa herë që është e nevojshme dhe kërkohet tek Ministri i Financave, Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm, si dhe strukturat e tjera drejtuese në sektorin publik.

DREJTORIA E HARMONIZIMIT TË AUDITIMIT TË BRENDSHËM